

Drivkraft miljö

NYHETSREVY MILJÖSEKRETARIATET VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

NR 3 • NOVEMBER 2008

Västra Götalandsregionen leder EU-projekt om energisnåla byggnader

HANNA BLOMDAHL – hanna.blomdahl@vgregion.se

I oktober startas interregprojektet Build with CaRe (Carbon Reduction). Projektets syfte är att stimulera och stärka marknaden för energisnåla byggnader då det är dags att gå från "goda exempel" till ett "självkänt val".

Västra Götalandsregionen leder projektet och får sällskap av 17 partners från England, Skottland,

Nederländerna, Belgien och Tyskland. Partnerskapets bredd ger god potential för att påverka och sprida kunskap.

Byggnadssektorn står idag för 40 procent av Europas totala energianvändning och har en enorm potential för besparingar. Västra Götalandsregionen vill bidra till den utvecklingen. ■

För att bidra till energibesparing och sprida kunskap om energieffektiva byggnader leder miljönämnden nu EU-projektet BwC. Bilden visar hur passivhuset Hamnhuset tog form.

Västra Götalandsregionen är först ut med upphandling av helt PVC-fria handskar till sjukvården

VIVECA REIMERS – viveca.reimers@vgregion.se

Varje dag används 85.000 undersökningshandskar inom Västra Götalandregionens vårdcentraler och sjukhus. Under ett år blir det 31 miljoner handskar. Den nya upphandlingen av PVC-fria handskar innebär att Västra Götalandsregionen förbrukar 100 ton mindre PVC-plast per år och 100 ton mindre ftalater, en typ av mjukgörare.

Kostnaden för hela handsksortimentet blir i och med upphandlingen något lägre än beräknat på samma volymer som används idag.

– Vi är först ut med en handskupphandling i Sverige där vi aktivt har valt bort undersökningshandskar av PVC, säger Nanny Rander, ansvarig inköpare hos Västra Götalandsregionens inköpsorganisation.

Upphandlingen möjliggjordes tack vare att styrgruppen kunde ta ett regionövergripande beslut i ett tidigt stadium inför upphandlingen. Sjukhusen i Västra Götalandsregionen har varit representerade i projektgruppen och medverkar

på operationsavdelningarna, säger Marianne Hall Angerås, styrgruppsordförande och överläkare inom kirurgi på Sahlgrenska universitetssjukhuset. ■

Västra Götalandsregionen har tagit beslut om att bara köpa PVC-fria handskar.

Hållbar utveckling

Vi måste värna om miljön för att inte äventyra dess möjlighet att förbli en värdefull resurs. Därför är det extra roligt när några av våra framgångsrika projektledare belönas med Göteborgspriset för hållbar utveckling. Samma pris som Al Gore tog emot förra året.

Genom kemikalieprojektet Grön kemi och Clean Shipping har projektledarna bedrivit ett långsiktigt arbete med att få bort användningen av farliga kemikalier, såsom smörjoljor och HA-oljor i däck. Nu senast har de tagit fram kriterier för miljöanpassade fartyg. Helt avgörande för projektens framgång har varit projektledarna Ulf Duus och Jan Ahlbom. De har med stor kompetens och lyhördhet fått manövrera sig fram genom många svårigheter men ändå nått lysande resultat. Gratulerar Ulf och Jan!

Projektet Grön kemi och Clean Shipping är ett resultat av ett samarbete mellan GR, BRG, Länsstyrelsen och Västra Götalandsregionen.

Peter Holmberg

Peter Holmberg

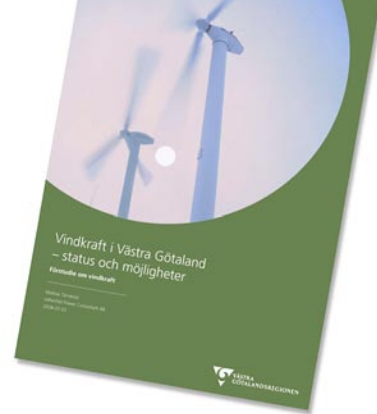
Miljöchef, Västra Götalandsregionen
peter.holmberg@vgregion.se

25 gånger mer vindkraft år 2020 är fullt möjlig

TOMAS ÖSTERLUND – tomas.osterlund@vgregion.se

Både intresse och möjligheter finns för en kraftig utbyggnad av vindkraften i Västra Götaland. Det visar en rapport som Vattenfall Power Consultant gjort på uppdrag av Västra Götalandsregionens miljönämnd.

Rapporten används nu av det nyskapade vindkraftsnätverket Power Väst som drivs av Västra Götalandsregionen. Till exempel har nätverkets tillsammans med projektet Smart energi samlat aktörer i Västsverige för att få till stånd den kraftiga utbyggnaden av vindel som rapporten visar är fullt möjlig. För att nå målet behöver ett nytt vindkraftverk i veckan byggas. När utbyggnaden blir verklighet innebär det även nya jobb i Västra Götaland. ■

25 gånger mer vindkraft år 2020 är möjligt visar ny rapport.

Havets mångfald på Västerhavsveckan 2008

PER HÖRBERG – per.horberg@vgregion.se

Strandskolor för barn på Karingön och Hönö, seminarier om vågkraft och om miljöanpassad sjöfart på Sjöfartsmuseet i Göteborg och temadagar på Havets hus i Lysekil. Vad har dessa gemensamt? Jo, de ingick alla i Västerhavsveckan 2008 – en temavecka anordnad av Västra Götalandsregionens miljönämnd för att öka medvetenheten om Västerhavets betydelse. Utvärderingen visar på en uppskattad vecka.

läs mer på webben

www.vasterhavsveckan.se

Veckan efter midsommar riktades uppmärksamheten mot havsmiljön – dess möjligheter och problem. Forskare från Göteborgs Universitet, Chalmers och Fiskeriverket visade sina laboratorier och forskningsfartyg. Dyk- och seglarskolor erbjöd ”prova på”-tillfällen och ”Forskarpaddan” bjöd på gratisturer i Göteborgs hamn med föreläsningar ombord.

Intresset för att vara medarrangör, med stöd från miljönämnden, var stort och utvärderingen visar på ett omtyckt arrangemang. Program och bildreportage från Västerhavsveckan (som återkommer år 2009) finns på www.vasterhavsveckan.se. ■

Tångräkan – en strandskola och upptäcksresa i havsmiljö för barn under Västerhavsveckan.

Under Västerhavsveckan berättade t.ex. Jan Ahlbom att sjöfartens miljöpåverkan kan minskas, om man byter ut den giftiga bunkeroljan till bättre bränslen.

Vilka främlingar invaderar haven runt Väst-kusten? Fryser fiskar och kan de känna smärta? Det fick de som åkte med på ”Forskarpaddan” under Västerhavsveckan veta då forskare från Göteborgs universitet föreläste.

Nytt studiematerial om energi, mat och vatten

INGRID HORNER – ingrid.horner@vgregion.se

Studiematerialet som heter "på hållbar väg" vänder sig till äldre barn och ungdomar och finns på alla science centers i Västra Götaland, men också för gratis nedladdning på webben.

Bakom materialet om hållbar utveckling står Naturvaktarna som drivs av WWF.

Vi påverkar sötvattensresurserna i allt vi gör, till och med i valet av jeans och maträtter. Här undersöker elever vattenfrågan.

läs mer på webben

www.wwf.se/naturvaktarna

Till programmen finns också lärarhandledningen "Lärande på hållbar väg" som ger en grundsyn kring hållbar utveckling. WWF fick stöd att utveckla det nya materialet av miljönämnden i Västra Götalandsregionen, Länsstyrelsen i Västra Götaland, Konsumentverket och Stena Metall. ■

Smart Energi ger förslag till regional klimatstrategi

MALIN ENGLUND – malin.englund@vgregion.se

Fler bussar med gasdrift, gemensamma inköpsbeslut för regionen och kommunerna av bland annat grön el, livsmedel och miljöbilar samt mer sol. Det är några av förslagen i klimatstrategin för Västra Götaland.

Inom ramen för klimatdialogen Smart Energi har cirka 600 personer deltagit på dialogmöten. Där har man identifierat vilka åtgärder som måste till om Västra Götaland ska kunna bryta sitt beroende av fossil energi till år 2030. Åtgärderna har sammanställts i ett första utkast till en regional klimatstrategi.

Strategin fokuserar på de möjligheter Västra Götaland har att på olika sätt minska beroendet av fossil energi. Exempel på konkreta åtgärder som strategin innehåller är att kommuner, regionen och andra myndigheter behöver samarbeta kring upphandlingar och energieffektivisering i bostäder och lokaler. Även en utveckling av älvsjöfarten och en ökning av andelen solvärme och biogas för stadsbussar finns med som åtgärdsförslag. Strategin bearbetas nu och förbereds för att skickas på remiss. –Fast redan nu har beslut fattats inom flera områden säger Peter Holmberg.

Viveca Reimers, som är samordnare för miljöanpassad upphandling och inköp, tankar biogas i en av Västra Götalandsregionens egna miljöbilar.

Tillexempel ska kommunerna och regionen gå före och satsa på att så snart som möjligt utvinna mer energi från solen. Vi kommer också att samarbeta vid upphandlingar. ■

fakta

Klimatarbetet i Västra Götaland koncentreras till sex områden:

- Effektiv energianvändning i bostäder & lokaler
- Effektiva godstransporter – grön logistik
- Effektiva persontransporter – mobilitet
- Alternativa drivmedel och effektivare fordon
- Mer energi från jord, skog, sol och vind
- Livsstil, konsumentmakt och producentansvar

Gå på konsert?

Som ni ser har vi förändrat vårt nyhetsbrev. Bland annat för att det ska följa Västra Götalandsregionens nya grafiska profil. En ytterligare förändring är att vi nästa år sprider det digitalt. Vill du ha vårt nyhetsbrev ber vi dig därför skicka oss din e-postadress till: info.miljo@vgregion.se

Du deltar då i utlottningen av tre presentkort till Göteborgs konserthus.

Kungaparet nya ambassadörer för passivhusteknik

MALIN ENGLUND – malin.englund@vregion.se

Det regionala Passivhuscentret fick under oktober månad kungligt besök. Förutom centret besöktes även Stadsskogens förskola och bostadsområdet Brogården. Byggnader i vilka passivhusteknik använts.

Kungen och drottningen blev båda bejublade och visade ett genuint intresse för tekniken. Kungaparet kommer att bli bra ambassadörer för tekniken. Det är

glädjande för Västra Götalandsregionen, som satsar hårt på bland annat energieffektivisering i byggnader och lokaler, genom Passivhuscentret i Alingsås. ■

Kungaparet besökte det regionala Passivhuscentret och visade ett genuint intresse för tekniken.

Nya energieffektiva produkter är konkurrenskraftiga

TOMAS ÖSTERLUND – tomas.osterlund@vregion.se

Nu finns metoder för hur mer energieffektiva och därmed miljövänliga produkter kan utvecklas. Detta tack vare projektet Elvis, (Energieffektiva produkter – för konkurrensförmågan och miljön).

Syftet med projektet var energieffektivisering vid tillverkningsprocesser, och även att se över hur befintliga produkter använder energi, då många produkter finns kvar länge i samhället och förbrukar energi. I projektet togs tre tydliga exempel på energieffektiva produkter fram samt en metod för hur dessa produkter kan utvecklas. Företagen som deltog i projektet fick konkreta exempel på hur energieffektivisering i den egna verksamheten kunde göras. Ett marknadsföringsmaterial som ska underlätta försäljningen av de nya energismarta produkterna har tagits fram. ■

Under projektet arbetade t.ex. Atlet fram en ny energieffektiv truckmodell. Detta efter att energianvändningen och livscykelanalyser av befintlig truckmodell studerats.

JAKOB LAGERCRANTZ

Samordnare av miljöseminarium i samband med Göteborg City Race.

Hur går ett stadslopp som Göteborg City Race, ihop med grön mobilitet?

I den här miljön kunde vi nå människor vi aldrig annars skulle ha nått och som inte varit i kontakt med miljöfrågan tidigare. Vi kunde också visa att miljöfordon faktiskt är moderna och snabba.

Men varför diskutera miljöfrågor i samband med en banracetävling?

Göteborg City Race är unika i världen genom att köra på en så stor andel miljöbränsle, här finns förutsättningar för en bra debatt.

Hur anser du att tävlingen påverkas av ditt engagemang?

Miljöfrågan fick ett mycket stort genomslag i tävlingen, miljösatserna var unika och många fick verkligen upp ögonen för frågan.

Något nytt om nästa års tävling?

Det kommer flera nya spännande miljösatser under nästa års tävling.

Kalendarium 2008/2009

SMART ENERGI "KICK-AGAIN"
Hotell 11, Göteborg, 13 november

ENERGISESSION 2009
Billingshus, Skövde, 5–6 februari

ENERGI OCH BOMÄSSA
Ishallen, Alingsås 23–30 april

NORDISK PASSIVHUSKONFERENS
Hotell 11, Göteborg, 27–29 april

INTERFOOD MED EKONORD
Svenska mässan Göteborg 17–20 maj